

Diarienummer Ku2025/00953

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: ku.md@regeringskansliet.se

Remissvar på filmutredningens betänkande Åtgärder mot illegal iptv (SOU 2025:100)

Rättighetsalliansen välkomnar utredningen och dess förslag som syftar till att motverka illegal iptv. Frågan är av mycket stor betydelse för såväl rättighetshavare som för samhället i stort. Vi ser positivt på att regeringen, genom att initiera utredningen, har adresserat problematiken kring och brottsligheten bakom illegal iptv.

Problemet med illegal iptv har vuxit mycket snabbt och de senaste fyra åren har utvecklingen gått från 250 000 till 640 000 hushåll som betalar till illegala iptv-tjänster. Utöver skadan för rättighetshavarna innebär det ett enormt inflöde av pengar till den organiserade kriminella ekonomin. Det innebär även ett säkerhetshot som kan växa på sikt. Därför utgör illegal iptv ett allvarligt hot, mot konsumenter, kreatörer, rättighetshavare, film- och tv-branscherna och i förlängningen samhället i stort. De åtgärder som utredningen föreslår är välkomna, nödvändiga och oerhört brådskande.

Rättighetsalliansen har sedan starten för 15 år sedan företrätt rättighetshavare som utsatt för immaterialrättsbrott i form av till exempel illegal iptv. Som utgångspunkt för detta remissvar har vi haft rättighetshavarna samt det praktiska arbetet mot intrång.

Innehåll, remissvar

1.	Immaterialrättsbrott orsakar stora skador	2
1.1.	Vikten av en fungerande immaterialrätt	2
1.2.	Storleken på skadorna av immaterialrättsintrång	3
1.3.	Intrång i audiovisuellt innehåll	3
1.4.	Intrång genom illegal iptv	3
1.5.	Illegal iptv: en säkerhetsfråga	4
2.	Utredningens förslag och bedömningar	4
2.1.	Förbud mot att nyttja illegala iptv-tjänster	4
2.2.	Skärpt straffskala för grova brott	5
2.3.	Patent- och marknadsdomstolen som särskild domstol	5
2.4.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	6
2.5.	Kraftsamling från det allmänna	6
2.6.	Prioritera arbetet mot illegal iptv	6
2.7.	Patent- och registreringsverkets uppdrag	7
2.8.	Post- och telestyrelsen och betrodda anmälare	7
2.9.	Initiativ för att främja insatser i branschen	8
2.10.	Utred förutsättningarna för liveblockering	8
3.	Avslutning	10

1. Immaterialrättsbrott orsakar stora skador

1.1. Vikten av en fungerande immaterialrätt

Sveriges immaterialrättsintensiva branscher bidrar till stora samhällsvärden, många arbetstillfällen och stora belopp i skatteintäkter. Sveriges ställning som kunskapsnation är nödvändig att bevara. Immateriella rättigheter är avgörande för många företag och vi behöver en modern lagstiftning som ger ett effektivt skydd för rättighetshavare.

Den kulturella och kreativa sektorn är en basnäring för Sverige. För film- och tv-branschen är en fungerande upphovsrätt en absolut förutsättning för nya investeringar och för att säkra ersättningar och intäkter i hela värdekedjan. När rättigheterna urholkas av stora antal intrång försvagas Sveriges konkurrenskraft och förmåga att attrahera både svenska och utländska investeringar. Immaterialrättsbrotten som illegal iptv, nedladdning och streaming hotar utvecklingen av nytt innehåll, framväxten av nya tjänster och den långsiktiga utvecklingen av sektorn. Både arbetstillfällen och skatteintäkter till staten går förlorade.



1.2. Storleken på skadorna av immaterialrättsintrång

Piratkopiering och varumärkesförfalskning ökar i Sverige och beräknas år 2025 tränga undan 77 400 arbetstillfällen, 90 miljarder kronor i värdeskapande och 24 miljarder kronor i skatteintäkter enligt rapporten Intellectual Property, Jobs & Prosperity in the Nordic Region.¹ Merparten av intrången sker via internet.

Dessa nivåer av intrång är oacceptabla om Sverige ska fortsätta vara ett framgångsland inom innovation och skapande.

1.3. Intrång i audiovisuellt innehåll

När det gäller intrång i audiovisuellt innehåll visar rapporten Nordic Piracy 2025² från Mediavision att 2,3 miljoner svenskar i åldrarna 15-74 år använder olagliga tjänster för att tillgodogöra sig film och tv-innehåll. Det motsvarar 30 procent av befolkningen i ålderskategorin. Mätningen redovisar intrång oavsett vilken teknik som använts (bittorrent, streaming, iptv).

Den aktuella utredningens förslag fokuserar på illegal iptv men det är viktigt att de åtgärder som införs är så teknikneutrala som möjligt och ger möjligheter att minska intrång oavsett vilken teknik som har använts.

För att det ska finnas en variation av svenska audiovisuella verk och en stark svensk produktion måste intrången minska.

1.4. Intrång genom illegal iptv

Illegal iptv har eskalerat snabbt i Sverige. De senaste fyra åren har utvecklingen gått från 250 000 till 640 000 hushåll som betalar till illegala iptv-tjänster. Det leder i sin tur till att 1,4 miljarder kronor går från de svenska hushållen till organiserad ekonomisk brottslighet.³

Enligt Skatteverket har illegal iptv nära kopplingar till organiserad brottslighet och finansierar kriminella nätverk. Många aktörer som säljer eller distribuerar illegal iptv är också inblandade i ekonomiska brott som penningtvätt och skattebrott.⁴ Genom att betala för illegal iptv överförs årligen miljardbelopp från svenska konsumenter till kriminella nätverk som underminerar tryggheten och stabiliteten i vårt samhälle.

Förutom samhället i stort drabbas även staten, idrotten och ett stort antal privata aktörer negativt av illegal iptv.

¹ Intellectual Property, Jobs & Prosperity in the Nordic Region, 2025 års index (Dr Nima Sanandaji).

² Mediavision, Nordic Piracy 2025.

³ Mediavision, Nordic Piracy 2025.

⁴ Skatteverkets rapport avseende kontrollen av illegal IPTV, 22 november 2023, diarienummer: 8-2648435.



1.5. Illegal iptv: en säkerhetsfråga

Det är av avgörande betydelse att allmänhetens tillgång till tv-innehåll upplevs som säker och transparent. Osäkra källor kan sprida manipulerat innehåll, desinformation och skadlig programvara, vilket underminerar förtroendet för medierna och kan påverka demokratiska processer samt allmän ordning.

När många hushåll tar del av tv-utsändningar från osäkra källor, såsom illegal iptv, innebär det en ökad risk. Organisationerna som distribuerar illegal iptv når många användare och kan enkelt manipulera sändningarna eller ersätta dem helt, exempelvis med AI-genererat innehåll. AI gör det möjligt att skapa övertygande falska nyheter, bilder, ljud och videoklipp som kan spridas som om de vore officiell kommunikation från etablerade tv-kanaler. Detta kan utnyttjas av främmande makt eller illvilliga aktörer.

Lagliga leverantörer följer regler kring upphovsrätt, dataskydd och informationssäkerhet, samt att användardata hanteras i enlighet med strikta regler om insamling, lagring och användning. Genom utredningens förslag om ett uppdaterat och tydligare förbud mot privat innehav påverkas användarens val av tjänster. När fler väljer lagliga tjänster kommer även skyddet för användarna att öka.

2. Utredningens förslag och bedömningar

2.1. Förbud mot att nyttja illegala iptv-tjänster

Vi tillstyrker förslaget i 7.1 om ett förbud mot privat nyttjande. Såsom utredningen slår fast är det redan idag ett intrång när någon använder olagliga källor för att strömma upphovsrättsskyddade verk.

Detta innebär att illegal iptv redan i dag är straffbart för enskilda som framställer tillfälliga exemplar genom strömning av iptv om innehållet består av upphovsrättsskyddade verk och användaren har insett eller borde ha insett att rättighetshavarens tillstånd saknas. Att detta är otillåtet har även förtydligats i EU-domstolens rättspraxis.

Vi delar utredningens uppfattning om att lagstiftningen behöver vara teknikneutral. Den tekniska utvecklingen går fort och intrångsgörande aktörer anammar snabbt ny teknik, såsom AI, för att begå intrång. Byte av tekniker kommer att fortsätta och det är därför avgörande att lagstiftningen hänger med och även omfattar nya tekniker, såsom förslaget tar höjd för.

Liksom när avkodningslagen infördes är det fortsatt viktigt att den uppdaterade lagstiftningen även inkluderar play-tjänster och motsvarande tjänster i framtiden.⁵ Sedan 2014 har avkodningslagen innehållit en bestämmelse som innebär att det är olagligt att för privat bruk obehörigen skaffa sig tillgång till och använda skyddade

⁵ Utökat skydd för kodade tjänster (prop. 1999/2000:49) s. 10.



medietjänster. Bestämmelsen är förenad med ett straffansvar. Av förarbetena framgår att avkodningslagen och bestämmelsen var avsedd att vara teknikneutral. Dock har teknikutvecklingen medfört att det idag uppstått en oklarhet kring om den aktuella bestämmelsen med sitt straffansvar kan tillämpas.

Illegala iptv-tjänster erbjuder ett utbud som består både av verk med upphovsrättsligt skydd och innehåll som skyddas på annat sätt, exempelvis genom signalrätten. Hanteringen för användarna skiljer sig ingenting åt när man nyttjar illegal iptv. Agerandet bör därför bedömas på samma sätt oavsett vilken del av utbudet användaren väljer, alltså oavsett om agerandet är ett intrång i en upphovsrätt eller i något annat skyddat innehåll, såsom utbud från en medietjänst. På så sätt blir lagstiftningen tydligare att förstå och förenklar för konsumenten att göra rätt val.

I det kriminella ekosystemet är inflödet av pengar från svenska hushåll avgörande. Precis som när det gäller annan brottslighet är efterfrågan drivande. På grund av teknikutvecklingen har det uppstått en olycklig gråzon kring vad som är olagligt och straffbart. Denna gråzon utnyttjas av dem som erbjuder illegala iptv-tjänster. Det föreslagna förtydligandet av förbudsbestämmelsen mot privat innehav medför en tydlighet för konsumenten och bör minska efterfrågan och bidra till att minska den organiserade brottsligheten.

Utan ett förbud mot nyttjande riskerar övriga förslag att bli utan större verkan och inkomsterna till den organiserade brottsligheten bakom illegal iptv kan fortsätta växa.

Vi stödjer ett tydligare förbud mot marknadsföring av illegala iptv-tjänster. Förbudet i marknadsföringslagen är inte tillräckligt och vi har noterat att annonser för illegala iptv-tjänster förekommer frekvent på exempelvis Googles sökresultat.

2.2. Skärpt straffskala för grova brott

Vi tillstyrker förslaget i 7.2. Vi delar utredningens analys när det kommer till att påföljderna ska vara samma som för andra typer av immaterialrättsbrott och tillstyrker förslaget gällande grovt brott.

Den skillnad i straffskalan som finns idag är inte motiverad. En uppdatering ger en enhetlig påföljdstillämpning och leder till att straffskalan ligger i linje med övriga immaterialrättsbrott, såsom brott mot upphovsrättslagen. En gemensam påföljdskatalog jämnställer även skyddet för olika rättighetshavare.

2.3. Patent- och marknadsdomstolen som särskild domstol

Vi tillstyrker förslaget i 7.3 och anser att Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstol bör vara forum för aktuella mål.

Specialdomstolarna har fördjupad kunskap om immaterialrätt vilket säkerställer kvalificerade beslut och en enhetlig rättstillämpning. Det är rimligt att brott genom illegala iptv-tjänster hamnar i samma domstol oavsett om förfogandet innebär ett



intrång i upphovsrätten eller mot lagen om förbud beträffande viss utrustning för obehörig tillgång till skyddade medietjänster.

2.4. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Vi instämmer i bedömningen i 7.3 om att inga övergångsbestämmelser är nödvändiga.

2.5. Kraftsamling från det allmänna

Vi tillstyrker förslaget i 7.5. Det går inte att nog understryka vikten av att kraftsamla från det allmänna för att få en hållbar och långsiktig effekt mot illegal iptv. En uppdaterad lagstiftning är grundläggande men effekten av den är helt beroende av dess tillämpning. De aktörer och de områden som mycket förtjänstfullt lyfts fram i utredningen är av avgörande betydelse och vi tillstyrker därför dessa förslag med nedan kommentarer.

2.6. Prioritera arbetet mot illegal iptv

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.1. Att immaterialrättsbrott sedan drygt tio år tillbaka utreds av specialiserade åklagare och en särskild immaterialrättsgrupp på NOA inom Polismyndigheten har varit en stor framgångsfaktor. Sverige har, i immaterialrättsbrottsammanhang, sällan lyfts som ett bra exempel, förutom när det gäller just brottsutredningar.

Att både Polis- och Åklagarmyndigheten har de resurser som krävs är avgörande och vi delar därför utredningens förslag att utredningsarbetet mot illegal iptv bör prioriteras. När utredningar om illegal iptv genomförs av polisen beaktas även målsägandeperspektivet och brottsoffren ges möjlighet att göra sin röst hörd och en möjlighet att begära ersättning för den skada de drabbats av.

Skatteverkets arbete är effektivt och de har värdefull specialistkompetens när det gäller att spåra bitcoin från iptv-försäljning. I vissa fall överlämnas ärenden till Ekobrottsmyndigheten, som utreder ekobrott som skattebrott och bokföringsbrott.

I detta sammanhang bör det dock tydligt belysas att målsägandena då försvinner. Ekobrottsmyndigheten utreder inte upphovsrättsbrott eller brott mot Avkodningslagen. Målsägandena ges då ingen möjlighet att bidra till utredningarna eller få upprättelse för den skada och kränkning som brottet orsakat.

Det är därför av vikt att inte Ekobrottsmyndigheten blir den dominerande utredningsmyndigheten för brott som rör illegal iptv. Skatteverkets och Ekobrottsmyndighetens arbete bör, även fortsättningsvis, ske parallellt med immaterialrättsenheterna inom Polis- och Åklagarmyndigheterna.

Rättighetsalliansen har under många års tid gjort polisanmälningar på uppdrag av rättighetshavare. Vi gör cirka en polisanmälan i månaden om brott mot upphovsrätten. Antalet utredningar som leder till åtal och domar är alldeles för få.



I stort sett samtliga polisutredningar tar flera år. Illegal iptv är visserligen svårutrett eftersom de kriminella är duktiga på att gömma sig och eftersom brottstypen är gränsöverskridande. Detta är dock inte unikt för just immaterialrättsbrott utan kanske snarare typiskt för organiserad brottslighet. Att brotten är svårutredda motiverar inte att de prioriteras ned eller blir liggande utan tvärtom att ytterligare resurser behöver läggas på att utreda illegal iptv.

Specialiserade åklagare är en nödvändighet. Det krävs även att Åklagarmyndigheten tar ansvar för utredningarna gällande illegal iptv så att de inte blir liggande och/eller flyttas runt på olika åklagare som inte aktivt arbetar med utredningarna.

Vidare är det av vikt att regeringen fortsätter att följa frågan på EU-nivå och avsätter resurser för ändamålet. Sett till storleken av illegal iptv i Sverige och den gränsöverskridande karaktären av intrången bör regeringen ta en tydlig och aktiv roll på EU-nivå. Precis som utredningen lyfter är det vidare av betydelse att de myndigheter som företräder Sverige i dessa frågor inom EU också har en tydlig instruktion att förbättra möjligheterna att stoppa och förebygga intrång.

2.7. Patent- och registreringsverkets uppdrag

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.2. Det är idag tydligt att PRV inte prioriterar upphovsrätten. Förslaget om att förtydliga PRV:s instruktion och klargöra att myndigheten har i uppdrag att öka kunskapen om upphovsrättens innebörd och att kartlägga skadeverkningarna av olovligt nyttjande tillstyrks. Utöver de åtgärder som utredningen föreslår vill vi peka på behovet av samverkan och samarbete med film- och tv-branschen (jfr s. 93 i utredningen).

2.8. Post- och telestyrelsen och betrodda anmälare

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.3. Post- och telestyrelsen (PTS) har tilldelats uppdraget som samordnare för digitala tjänster inom Förordningen om digitala tjänster (Digital Services ACT -DSA) som trädde i kraft i början av år 2024. Inom DSA finns bestämmelser om betrodda anmälare vars anmälningar till online-plattformar snabbt ska kunna leda till att olagligt innehåll tas bort.

PTS roll att utse betrodda anmälare är avgörande för att olagligt innehåll snabbare ska tas bort av online-plattformar. Trots den stora mängden immaterialrättsbrott i Sverige har ingen svensk aktör som arbetar mot immaterialrättsbrott fått status som betrodd anmälare.

Rättighetsalliansen ansökte om status som betrodd utredare i mars 2024 och fick avslag på ansökan i januari 2025. Andra aktörer som arbetar mot intrång i immaterialrätt, som NCP och Läkemedelsverket, har fortfarande inte fått något beslut trots att det snart har gått två år respektive 18 månader sedan de lämnade in sina ansökningar.

Motiveringen för avslaget gällande Rättighetsalliansen var, enligt PTS, att



Rättighetsalliansen inte uppfyller objektivitetskravet eftersom Rättighetsalliansen ”stys av de uppdrag och klienter de representerar”.

Så som immaterialrätten är uppbyggd kan dock ingen annan än rättighetshavarna själva eller de som de väljer som företrädare agera mot intrång.

Mot den bakgrunden instämmer vi i utredningens förslag att PTS bör redovisa hur systemet med betrodda anmälare kan användas i Sverige för att uppnå syftet med DSA när det kommer till immaterialrättsintrång.

2.9. Initiativ för att främja insatser i branschen

Vi tillstyrker förslaget i 7.5.4. Lagliga företag är en förutsättning för att de illegala tjänsterna ska kunna bedriva och nå ut med sin verksamhet. Att uppmärksamma dessa företag på förekomsten samt möjligheter att arbeta fram frivilliga lösningar och åtgärder är en viktig del i arbetet. Denna samverkan bör tydligt uppmuntras och främjas av regeringen.

Vi har genom åren sett att till exempelvis den danska regeringen har arbetat aktivt för att främja samverkanslösningar. Inom film- och tv-branscherna har vi arbetat aktivt och lagt både tid och resurser för att få tillstånd olika frivilliga lösningar såsom branschöverenskommelsen med internetoperatörerna kring blockering.

Dock är vår erfarenhet att det finns en begränsad vilja till samverkan om det inte finns en tydlig förväntan från lagstiftaren. Vi delar därför utredningens analys i denna del och uppmuntrar regeringen till att ta initiativ i syfte att uppnå fler frivilliga överenskommelser.

2.10. Utred förutsättningarna för liveblockering

Vi tillstyrker förslaget i 7.6. Frågan om att effektivt blockera intrång är oerhört brådskande och behovet är stort. Vi delar utredningens syn på att frågan om rättsliga och praktiska förutsättningar för att införa effektivare blockeringsbeslut bör utredas vidare.

Vi instämmer i problemen som lyfts fram kring det nuvarande förfarandet gällande blockeringsbeslut av domstol:

- Betungande för rättighetshavare.
- Saknas konsensus om att frivilligt följa domstolsbeslut, vilket kan leda till konkurrensproblem.
- Det tar tid att få besluten på plats, vilket riskerar att de inte blir tillräckligt effektiva.

Rättighetsalliansen har arbetat med flera blockeringsmål och noterar att det tar en ansevärd tid att bevissäkra och dokumentera intrången. I de ärenden som bygger på den



frivilliga branschöverenskommelsen med internetoperatörerna⁶ tillkommer även tid för kommunikation mellan parterna före det att målet lämnas in i domstol. Ett snabbare förfarande och mer effektiva blockeringar skulle även avlasta rättsvårdande myndigheter då det blir ett alternativ till att polisanmäla intrången.

När det gäller livesändningar ligger nästan hela värdet i att det är just live och den största delen av värdet är förbrukat efter att sändningen är över. Dagens blockeringsförfarande är inte tillräckligt snabbt för att förhindra intrång i livesändningar. Frågan om blockering av live hanteras även på EU-nivå genom Kommissionens rekommendation *Recommendation on online piracy of sports and other live events*.

Kommissionen har nyligen, i november 2025, själva konstaterat att rekommendationen inte har lett till någon betydande minskning av den totala nivån av piratkopiering av liveevenemang. Utvärderingen belyser särskilt bristen på effektiv hantering av anmälningar av vissa kategorier av webbhotellsleverantörer samt oviljan hos vissa mellanhänder att samarbeta med rättsinnehavare. Kommissionen kommer nu att överväga ytterligare åtgärder på EU-nivå för att bättre ta itu med piratkopiering av sport och andra liveevenemang online.⁷

I september 2025 presenterade Grant Thornton sin rapport *Two Years On: Online Piracy Trends Worsen Despite the European Commission's Recommendation*. Den visar att under de två år som rekommendationen varit på plats har trenden varit negativ, antalet anmälningar mot intrång har ökat samtidigt har det skett en minskning av andelen av de anmälningar som leder till nedstängning.

Det är tydligt att arbetet på EU-nivå drar ut på tiden och att vi i Sverige inte kan invänta, utan frågan måste skyndsamt utredas vidare.

I Sverige har frågan om blockeringsreglernas effektivitet lyfts under många år. Som exempel kan nämnas PRVs remissvar på DSA från 2023 (En inre marknad för digitala tjänster, dnr Fi2023/00943), där myndigheten föreslår att det bör utredas om ett myndighetsuppdrag kan förenkla blockeringsförfaranden i Sverige.

Med beaktande av att immaterialrättsbrotten behöver effektivare motåtgärder kan det inte nog understrykas att denna utredning bör tillsättas snarast.

⁶ Överenskommelse gällande en förenklad process för blockeringsförelägganden, den 23 mars 2022, <https://rattighetsalliansen.se/branschoverenskommelse/>.

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-takes-stock-progress-made-take-measures-its-2023-recommendation-combatting-online-piracy>.



3. Avslutning

Vi anser att utredningens förslag bör genomföras i sin helhet så snart som möjligt för att säkerställa ett effektivt skydd för rättighetshavare och för att motverka den organiserade brottslighet som illegal iptv, nedladdning och streaming innebär.

Stockholm den 14 januari 2026

Alma Shawwaf

Rättighetsalliansen

